

[Formanden]

Medlemmer af Folketinget Bjørn Poulsen (SF), Gade (SF), Birthe Hansen (SF), Inger Harms (SF), Stillinger (SF) og Ebba Strange (SF) har meddelt mig, at de til landbrugsministeren ønsker at stille følgende

Forespørgsel.

»Hvilken overordnet målsætning har ministeren for strukturudviklingen i landbruget i perioden indtil år 2000?«

(Forespørgsel nr. F 13).

Jeg har modtaget følgende skrivelse fra 76 medlemmer af Folketinget:

»I henhold til grundlovens § 73, stk. 2, kræver følgende medlemmer af Folketinget, at lovforslag nr. L 27 om ændring af lov om banker og sparekasser m.v. (Sparekassers omdannelse til aktieselskaber) først indstilles til kongelig stadfæstelse, når nyvalg til Folketinget har fundet sted og forslaget på ny er vedtaget af det derefter sammentrædende Folketing.«

Skrivelsen er underskrevet af følgende medlemmer:

Fra Socialdemokratiet:

Hanne Andersen, Jytte Andersen, Svend Andersen, Svend Auken, Baadsgaard, Bakholt, Helen Beim, Dorte Bennedsen, Ritt Bjerregaard, Erling Christensen, Helle Degn, Ole Espersen, Pernille Forchhammer, Pia Gjellerup, Graversen, Anna-Marie Hansen, J. K. Hansen, Søren Hansen, Jytte Hilden, Hjortnæs, Erik Holst, Hans Hækkerup, Klaus Hækkerup, Arne Jensen, Frank Jensen, Anker Jørgensen, Qvist Jørgensen, Søren B. Jørgensen, Kelm-Hansen, Risgaard Knudsen, Tove Lindbo Larsen, Torben Lund, Lykkeitoft, Lissa Mathiasen, Helge Mortensen, Lone Møller, Henning Nielsen, Poul Nielson, Ivar Nørgaard, Erling Olsen, Kaj Poulsen, Henning Rasmussen, Ingrid Rasmussen, Nyrup Rasmussen, Rosing, Grete Schødt, Erik B. Smith, Stavard, Hans Strunge, Søgaard, Taanquist, Trøjborg, Birte Weiss, Bjørn Westh.

Fra Socialistisk Folkeparti:

Agerschou, Carsten Andersen, Tommy Dinesen, Aage Frandsen, Gade, Lilli Gyldenkilde, Birthe Hansen, Inger Harms, Ole Henriksen, Leif Hermann, Birgitte Husmark, Hanne Thanning Jacobsen, Ingerlise Koefoed, Jes

Lunde, Rahbæk Møller, Gert Petersen, Bjørn Poulsen, Riishøj, Stillinger, Ebba Strange, Jens Thoft, Pelle Voigt.

Denne skrivelse vil blive videresendt til statsministeren.

I skrivelse af d.d. meddeler arbejdsministeren, at han ønsker i henhold til forretningsordens § 19, stk. 4, at give Folketinget en skriftlig

Redegørelse om arbejdsmarkedets strukturproblemer.

(Redegørelse nr. R 12).

Eksemplarer vil blive omdelt, og redegørelsen vil blive optaget i Folketingstidende.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Markedsudvalget (15/12 88):

Udtræder: Rosing (S)

Nyt medl.: Arne Jensen (S)

Sundhedsudvalget (15/12 88):

Udtræder: Aage Brusgaard (FP)

Nyt medl.: Pia Kjærsgaard (FP)

Arbejdsmarkedsudvalget (16/12 88):

Udtræder: Taanquist (S)

Ny stedf.: Nyrup Rasmussen (S)

Skriftlig redegørelse:

Redegørelse af 16/12 88 om arbejdsmarkedets strukturproblemer.

(Redegørelse nr. R 12).

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Resumé

Det Økonomiske Råds formandskab stillede i deres junirapport en række forslag til afhjælpning af forskellige systemfejl på arbejdsmarkedet. Hovedproblemet er – ifølge vismændene – at det store flertal af lønmodtagere ikke har tilstrækkelige incitamentter til at udvise løntilbageholdenhed. Dette skyldes dagpengesystemet samt den skæve fordeling af arbejdsløsheden.

[Arbejdsministeren]

Vismændene har to forslag til løsning af dette problem. Finansieringen af arbejdsløshedsforsikringen omlægges, så arbejdsmarkedets parter får et større økonomisk ansvar og ledigheden kan fordeles mere ligeligt ved hjælp af uddannelsesforanstaltninger. Regeringen er enig i dette sigte og vil lægge op til, at vægten i arbejdsmarkedspolitikken i højere grad lægges på den aktive indsats og i mindre grad på den passive forsørgelse.

På uddannelsesområdet må indsatsen – efter indgåelsen af ATB-forliget – også omfatte en større del af den samlede arbejdsstyrke. Særlig den gruppe, der regelmæssigt er i beskæftigelse, men som har en relativt høj ledighedsrisiko, synes at have et betydeligt efteruddannelsesefterløb. Kodeordene for indsatsen skal være: størst mulig kvalitet for den enkelte, anerkendelse af uddannelserne på arbejdsmarkedet og i andre uddannelsessystemer, bedre tilpasning til de aktuelle behov, samt at omkostningerne må søges begrænset ved at satse på uddannelse i fritiden, og at de herudover i videst muligt omfang pålignes produktionen.

Diskussionen af det fremtidige dagpengesystem bør ske ud fra de formål, systemet skal varetage. Vismændene lægger vægt på incitamenter til løntilbageholdenhed, men også regelforenkling, overskueligheden for brugerne og fremme af mobilitet og bevægelighed på arbejdsmarkedet bør indgå. Herudover bør reglerne for dagpengenes fremtidige dækning overvejes.

Regeringen har til hensigt, når midtvejsforhandlingerne er afsluttet, at indbyde arbejdsmarkedets parter til en ny runde trepartsforhandlinger om strukturproblemerne på arbejdsmarkedet, herunder om indretningen af det fremtidige dagpengesystem.

I. Indledning

Det Økonomiske Råds Formandskab – vismændene – fremlagde i juni en interessant rapport om *strukturen og tilpasningsmekanismerne på det danske arbejdsmarked*. Vismændene konkluderer på baggrund af deres undersøgelser, at arbejdsmarkedet på en række afgørende punkter indeholder systemfejl, der er med til at vanskeliggøre løsningen af Danmarks økonomiske problemer. Vismændene stiller samtidig en række forslag til afhjælpning heraf.

Regeringen finder, at vismændene med rapporten har leveret et udmærket oplæg til debat om arbejdsmarkedets strukturproblemer. Nærværende redegørelse indledes derfor med en oversigtsmæssig gennemgang af vismandsrapporten ledsaget på væsentlige punkter af bemærkninger til vismændenes undersøgelsesresultater og anbefalinger.

Det er herefter regeringens håb, at Folketingets partier giver sig til kende i en fordomsfri debat om emnet, hvis betydning – i lyset af de aktuelle udsigter for den danske økonomi – må være åbenbar.

II. Vismandsrapporten

Der kan næppe være uenighed om vismændenes udgangspunkt: At den nuværende ledighed er alt for høj, samtidig med at det store betalingsbalanceunderskud og den store udlandsgæld udgør en effektiv spærring for at nedbringe ledigheden ved en mere traditionel efterspørgselsstimulerende politik.

Vismændene anerkender, at en stram indkomspolitik vil være et middel til at øge beskæftigelsen og på længere sigt nedbringe betalingsbalanceunderskuddet. Det anføres dog samtidig, at de seneste hjemlige erfaringer tyder på, at det er forbundet med *store vanskeligheder at realisere de indkomspolitiske mål*, og at dette i høj grad må henføres til strukturelle forhold på arbejdsmarkedet.

Der mangler incitamenter til løntilbageholdenhed

Ifølge vismændene er hovedproblemet, at der for det store flertal af lønmodtagere ikke er noget incitament til at udvise løntilbageholdenhed. Dette skyldes, at denne store del af lønmodtagerne har ringe risiko for at blive ledige i længere tid, fordi ledigheden er meget skævt fordelt. Vismændene nævner, at ca. 80.000 personer (3 pct. af arbejdsstyrken) i perioden 1979–84 bar en fjerdedel af den samlede ledighed.

De store lønmodtagergrupper, der har en ringe ledighedsrisiko, mærker således ikke de skadelige virkninger af for høje lønstigninger på deres egen krop. Problemerne skærpes ifølge vismændene af, at de pågældende grupper er dem, der har mest indflydelse på løndannelsen.